

Informatienota raad

Zaaknummer: Z-18-037875
Nummer: DOC-20-255389
Datum: 7-5-2020
Steller: College
Onderwerp: Evaluatie Jeugdzorgplus Horizon

Ter informatie

Kennis nemen van:

Evaluatie JeugdzorgPlus door Horizon
Brief inzake inspectie locatie Midgaard van Horizon

Aanleiding

In februari 2019 is Horizon door de 18 NHN gemeenten ingekocht voor het bieden van JeugdzorgPlus. Afgesproken is dat na 1 jaar een evaluatie zou worden gedaan en deze evaluatie ook zou worden gedeeld met de Raad.

Daarnaast is er een inspectierapport uitgebracht over locatie Midgaard van Horizon en hebben de 18 gemeenten hier een brief over ontvangen. Deze willen wij ook graag delen met de gemeenteraden.

Kernboodschap

- Kennis nemen van de evaluatie
- Kennis nemen van de brief van Horizon inzake het inspectierapport Midgaard

De achttien Noord Holland Noord gemeenten zijn op 4 februari 2019 een contract aangegaan met Horizon voor de uitvoering van de JeugdzorgPlus. Gemeenteraden hebben de toezegging gekregen dat zij twee keer per jaar geïnformeerd worden over de stand van zaken van de JeugdzorgPlus in Antonius. Antonius is de JeugdzorgPlus instelling in Castricum waar jongeren van 12 tot 18 jaar met gedragsproblemen uit de gemeente Medemblik begeleiding krijgen. In verband met de lage instroom, was er het eerste half jaar onvoldoende data om een zinvolle factsheet op te leveren. Op basis van een volledig jaar (4 februari 2019- 3 februari 2020) is bijgevoegde evaluatie voor de colleges en gemeenteraden opgesteld. De evaluatie is uitgevoerd door de bovenregionale ambtelijke werkgroep JeugdzorgPlus. Er is gebruikt gemaakt van data, informatie uit contractgesprekken en informatie van Horizon om te komen tot de evaluatie die voor u ligt. In de evaluatie wordt ook de stand van zaken met betrekking tot de beoogde inkoop en transformatiedoelstellingen weergegeven.

De drie bestuurlijke trekkers, Ron de Haan (Regio Alkmaar, wethouder Castricum), Mary van Gent (regio Kop van Noord Holland, wethouder Hollands Kroon) en Marjon van der Ven (regio Westfriesland, wethouder Hoorn), hebben ingestemd met de evaluatie.

Evaluatie

Het doel van de evaluatie is om de colleges en gemeenteraden van de achttien Noord-Holland Noord gemeenten te informeren over de huidige stand van zaken en de doorontwikkeling van de JeugdzorgPlus. De drie onderstaande vragen die gesteld zijn t.a.v. de transformatie worden hieronder kort beantwoord en vormen hiermee de conclusie van de evaluatie van het ingezette traject.

1. Lukt het ons om minder geslotenheid te creëren (zowel in aantal jongeren maar vooral in één vorm en werkwijze minder gesloten)? Ja, zowel kwalitatief als kwantitatief lukt het om jongeren minder in geslotenheid te behandelen.
2. Lukt het ons om de JeugdzorgPlus te ontwikkelen als een voorziening waarbij de contacten met het netwerk van de jongeren zo goed mogelijk in stand blijven? Ja, het lukt om het netwerk te betrekken bij de behandeling van de jongere die verblijft in Antonius
3. Lukt het ons om de JeugdzorgPlus als integraal onderdeel van een behandeling te zien, als een tijdelijke time out i.p.v. een last resort? Het lukt nog onvoldoende om de JeugdzorgPlus als een tijdelijke time out te zien en als een integraal onderdeel van de behandeling.

In 2019 is er gestart om de geslotenheid van de JeugdzorgPlus te transformeren en meer integraal onderdeel te laten zijn van de behandeling. Het doel is dat uiteindelijk helemaal geen jongeren meer opgenomen worden in een JeugdzorgPlus-voorziening. Met de transformatiebeweging die momenteel is gerealiseerd, zijn we er nog niet. Zo moet de tweede fase nog gerealiseerd worden en willen gemeenten door meer grip op data te krijgen, vanuit contractmanagement, beter kunnen sturen op zorg. Daarnaast willen de achttien gemeenten regie nemen in het versterken van de jeugdrechtsketen, onderwijs, zorg en preventie met als doel deze beter op elkaar te laten aansluiten en nieuwe mogelijkheden voor 'kwetsbare' jongeren te creëren.

In bijlage 1 treft u de uitgebreide evaluatie voor de colleges en gemeenteraden aan.

Reeds gestelde vragen n.a.v. de evaluatie

Vanuit de regio Alkmaar zijn er door het college een drietal vragen gesteld waarbij specifiek om de rol en invloed van de gemeente wordt gevraagd. Deze willen wij graag met u delen:

1. Uit de evaluatie blijkt de positieve ontwikkeling van de afname van het aantal jongeren in de gesloten jeugdzorg en een beweging naar meer open, gezinsgericht en ambulante zorg. Waarom is er geen voorlopige machtiging in deze regio i.t.t. andere regio's en wat is de invloedssfeer van de gemeenten hierin (geweest) en tot hoever reikt deze?

Horizon biedt de JeugdzorgPlus-methode JouwZorg aan in de provincie Zuid-Holland (Den Haag). Deze methode bestaat uit fase 1 en 2. In fase 1 zitten de jongeren gesloten en volgen een onderwijs- en behandelprogramma binnen dezelfde voorziening. In fase 2 stromen jongeren door naar een extramuraal programma, buiten de muren van gesloten zorg. In de regio Zuid-Holland wordt een gesloten machtiging voor maximaal negen maanden afgegeven, onder deze voorwaarden worden zowel fase 1 als 2 uitgevoerd. De verwachting was dat voor het volledige traject van acht maanden een machtiging gesloten jeugdhulp zou worden afgegeven. In Noord-Holland blijkt de jeugdrechtsketen dit niet af te geven. Het argument is dat een machtiging gesloten jeugdhulp gekoppeld moet zijn aan een daadwerkelijk gesloten plaatsing.

In de regio Noord-Holland-Noord wordt een gesloten machtiging afgegeven voor drie maanden. Wanneer een jongere dan niet daadwerkelijk verblijft in de geslotenheid van de voorziening, wordt deze ook niet afgegeven.

Sinds 2015 bestaat de mogelijkheid om het middel 'voorwaardelijke machtiging' in te zetten. Landelijk wordt hier nog maar sporadisch gebruik van gemaakt. Met dit middel kunnen jongeren onder voorwaarden de JeugdzorgPlus-voorziening verlaten en hun traject buiten de muren van gesloten jeugdzorg - maar wel onder regie van de jeugdbescherming en de JeugdzorgPlus-aanbieder - uitvoeren. Er wordt nog weinig gebruik van gemaakt omdat dit, naast een intensieve samenwerking met de gehele jeugdrechtsketen, een ingewikkeld proces is. De NHN-gemeenten zijn met de jeugdrechtsketen (Horizon, jeugdbescherming, Rechtbank en jeugdrechtsadvocaten) in overleg op welke wijze zij dit in samenwerking met elkaar kunnen uitvoeren en dit instrument kunnen inzetten.

Gemeenten hebben geen invloed op het advies van de jeugdbescherming of de uitspraak van de kinderrechter. Een machtiging, voorwaardelijk of gesloten, wordt op inhoudelijke gronden door de kinderrechter bepaald.

2. Horizon, nieuwe speler, doet het goed, heeft in minder dan anderhalf jaar een kwalitatief goede JeugdzorgPlus-voorziening gerealiseerd met afbouw van aantallen en lengte van trajecten. Hoe komt het dat fase 2 nog niet van de grond is? Wat is het perspectief, wat voor rol speelt de gemeente hierin?

Horizon heeft zich in het eerste jaar vooral geconcentreerd op het goed neerzetten van de methodiek JouwZorg en op het bestendigen van de relatie met jeugdhulpaanbieders, jeugdrechtsketen en het onderwijs in de regio's. Fase 2 betreft studio's, gezinsbehandeling, school2care en therapeutische pleegzorg. In het afgelopen jaar heeft Horizon drie studio's gerealiseerd en een appartement voor gezinnen van jongeren. Daarnaast wordt op dit moment onderzocht welke onderwijs/jeugdhulp het beste past bij het uitstroomperspectief van jongeren. Mede vanwege het lage aantal jongeren in de JeugdzorgPlus is op dit moment een school2care-voorziening niet realiseerbaar (zie ook vraag 3) Horizon is in vergcevorderd overleg met de woningcorporatie in West-Friesland om daar appartementen te realiseren om het aanbod gezinsbehandeling uit te breiden.

Bijkomende problematiek betreft de bekostiging van fase 2, dit blijkt om verschillende redenen een vraagstuk te zijn. De gemeenten bekostigen JeugdzorgPlus op basis van de gesloten machtiging. Momenteel is de duur van de machtiging gelijk aan de duur van de gesloten zorg op Antonius (maximaal drie maanden) en wijkt daarmee af van machtigingen in de regio Zuid-Holland (maximaal negen maanden) waar men al langer met de JouwZorg-methode werkt. Daarmee is er in Noord-Holland-Noord geen basis voor de financiering van fase 2. Horizon ontwikkelt samen met gemeenten een model op basis waarvan de vervolgzorg financieel tot stand kan komen.

3. Schets de problematiek rondom onderwijs. Met afname van de instroom en plaats deze in perspectief. Hoe zijn de afspraken met het onderwijs en wat is de rol en invloed van de gemeente m.b.t. deze ontwikkelingen?

Voor wat betreft het realiseren van fase 2 richt Horizon zich nu op het ontwikkelen van behandelingen en uitstroomplekken. Men is in overleg met gemeenten om drie gezinsbehandelingslocaties in de regio te kunnen starten. Zowel Horizon als gemeenten zijn in gesprek met elkaar waarbij het streven is dat de voorzieningen in fase 2 zo snel mogelijk gerealiseerd worden. Ook het onderwijscomponent in fase 2 wordt in de nabije toekomst geconcretiseerd. Met het oog op de verminderde instroom - en daarmee de kleine groep jongeren die in aanmerking zullen komen voor School2Care - wordt een kerngroep ingericht. Deze bestaat uit Horizon, de samenwerkingsverbanden VO Noord- en Zuid-Kennemerland en de gemeenten. Doel is om voor de zomer te komen met de meest passende oplossing(en) voor de zorg- en onderwijstrajecten voor jongeren in fase 2. Ander punt van aandacht is de mogelijkheden om goed onderwijs aan te kunnen blijven bieden in Antonius. Door de lage instroom, daalt ook het aantal leerlingen. Dit vraagt om een andere werkwijze die nog niet goed door het ministerie van OCW in regelgeving en financiering is geregeld. De vertegenwoordigende wethouders willen op korte termijn een overleg met de directies van de ministeries van OCW en VWS om deze problematiek te bespreken.

Horizon JeugdzorgPlus-locatie Midgaard, regio Zuid-Holland

Op 10 april 2020 is de werkgroep door Horizon schriftelijk geïnformeerd inzake een inspectierapport van de Inspectiedienst van Gezondheidszorg en Jeugd. Dit betreft de Horizon-locatie Midgaard. De inspectie heeft onvoldoendes geconstateerd ten aanzien van de veiligheid van jongeren en kwalificaties van personeel. Midgaard voldeed op het moment van toezicht aan vier van de dertien onderzochte verwachtingen uit het toetsingskader 'Verantwoorde Hulp voor Jeugd'. De Inspectie heeft Horizon om die reden officieel een 'aanwijzing' opgelegd voor deze locatie. Het inspectierapport is sinds 28 april 2020 openbaar en in te zien via <https://www.igj.nl/actueel/nieuws/2020/04/28/aanwijzing-voor-horizon-jeugdzorg-en-onderwijs-locatie-midgaard>.

Er verblijven geen jeugdigen uit onze gemeenten op de locatie Midgaard. Wel is Midgaard de eerste locatie waar de methode JouwZorg wordt geboden (Antonius is de tweede JouwZorg-locatie). Om deze reden willen de drie vertegenwoordigende bestuurders dat de colleges geïnformeerd zijn over de aanwijzing van de inspectie.

De vertegenwoordigende bestuurders waarderen de openheid en transparantie dat Horizon ons vooraf heeft geïnformeerd over het inspectierapport. In een reactie van Horizon aan de inspectie wordt aangegeven dat Horizon direct stappen heeft ondernomen om de kwaliteit op Midgaard te verbeteren. Het inspectierapport staat los van de kwaliteit op de locatie in onze regio. Afgelopen zomer bezocht de inspectie locatie Antonius in Bakkum. Dit inspectierapport was positief met enkele verbeterpunten. Deze verbeterpunten zijn binnen de gestelde tijd uitgevoerd. Wel gaat de werkgroep spoedig in gesprek met Horizon om te bekijken in hoeverre de kritiekpunten bij Midgaard invloed (kunnen) hebben op de locatie Antonius.

Consequenties

n.v.t.

Communicatie

n.v.t.

Vervolg

n.v.t.

Bijlagen

DOC 20 255368 Evaluatie

DOC 20 255373 brief Horizon inzake inspectie Midgaard.